

2024 BAHAR SEMINER PROGRAMI

38
yıl BİLİM
VE
SANAT
VAKFI

2024 BAHAR SEMİNER PROGRAMI

Vefa Cad. No: 41
34134 Fatih-İstanbul
Tel: 0 212 528 22 22 pbx
Faks: 0 212 513 32 20
E-posta: bilgi@bisav.org.tr

    bisavorgtr bisavorgtv

  Bilim ve Sanat Vakfı

www.bisav.org.tr

Bilim ve Sanat Vakfı seminerlerinin 69. dönemi ile huzurlarınızdayız. 1988 yılından bu yana kesintisiz düzenlediğimiz seminerlerimiz devam ediyor.

Bilim ve Sanat Vakfı 2024 Bahar Dönemi Seminerleri, Küresel Araştırmalar, Medeniyet Araştırmaları, Sanat Araştırmaları ve Türkiye Araştırmaları merkezlerimizin düzenlediği seminerlerden oluşuyor.

Genel Giriş seminerinde modernizmin edebi eserlerdeki izdüşümleri ele alınıyor.

Küresel Araştırmalar Merkezi seminerleri uluslararası ilişkiler teorisi, çağdaş siyaset / yönetim düşüncesi, modern ideolojiler ve jeopolitik alanındaki tartışmaları içeriyor.

Medeniyet Araştırmaları Merkezi seminerleri İslami ilimler, bilim tarihi, kültür tarihi ve felsefeye yoğunlaşıyor. Sanat Araştırmaları Merkezi'nin seminerlerinde fotoğraf, edebiyat, sinema ve felsefe gibi sanatın değişik veçhelerini yansıtan alanlara dair teorik sorgulamalar yapılıyor ve sanatın pratik yansımaları inceleniyor.

Türkiye Araştırmaları Merkezi seminerlerinde, geçmiş ile gelecek arasındaki dengenin ancak sıhhatli bir tarih anlayışı ile mümkün olacağı fikri doğrultusunda, Osmanlı'dan günümüze uzanan süreçte şekillenen siyasi ve sosyal tarihin kaynakları, tartışmaları ve bunların zihnî ve fikrî düzeydeki süreklilik ve kırılmaları konu ediliyor. 20 Nisan Cumartesi – 18 Mayıs Cumartesi tarihleri arasında gerçekleştirilecek 2024 Bahar seminerlerinin bir tanesi çevrimiçi, diğerleri Vefa, Zeyrek ve Şakir Kocabaş salonlarında yüz yüze takip edilebilecek şekilde planlandı. Çevrimiçi yapılacağı belirtilen seminerler kayıt yaptıran katılımcılara bağlantı gönderilmesi suretiyle gerçekleştirilecektir.

Seminer kayıtları **3 Nisan Çarşamba – 18 Nisan Perşembe** tarihleri arasında www.bisav.org.tr üzerinden alınacaktır.

Bilim ve Sanat Vakfı

BİLİM VE SANAT VAKFI

2024 BAHAR DÖNEMİ

SEMİNERLERİ LİSTESİ

Seminer Adı

Seminer Veren

GENEL GİRİŞ SEMİNERLERİ

7

1 Roman Diliyle Modernlik

Mustafa Özel

2x2

GİRİŞ SEMİNERLERİ

Küresel Araştırmalar Merkezi

8

1 Küresel Siyaset

İsmail Yaylacı

4x1

Türkiye Araştırmaları Merkezi

9

1 Tarih ve Tarihçilik Üzerine

Ayşe Başaran

4x1

TEMEL SEMİNERLER

Küresel Araştırmalar Merkezi

10

1 Amerika'yı "Yeniden Keşfetmek":
ABD Siyasi Düzeni, Politikası ve
Popüler Kültürüne Giriş

Yunus Emre Erdölen

4x1

2 İsrail'in Filistin'i İşgal Politikaları

Z. Tuba Kor

4x1

3 Örgütsel Davranışa Giriş

Alperen Manisalıgil

4x1

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

13

1 Etik ve Temel Yaklaşımlar

Erdal Yılmaz

4x1

2 Matematik Tarihi

Baha Zafer

3 Mecelle Kaidelerinin

Sami Erdem

4x1

Çağdaş Referans Değeri

4 Memlûkler Dönemi Bilginin

Büşra S. Kaya

Aktarımı ve Ulema Hareketliliği

5 Şarkiyatçılığa Dair

Yücel Bulut

4x1

Sanat Araştırmaları Merkezi

19

1 Bir Fotoğraf, Bir Film

Kamil Fırat

4x1

Tuba Deniz

2 Mevlid Kurtuluş Vesilesi

İshak Arslan

4x1

İsa İlkay Karabaşoğlu

Murat Pay

3 Sanat Bize Ne Yaptı?

Mehmed Ali Çalışkan

4x2

4 Türk Sinemasında

Zahide Nihan Doğan

4x1

Temel Meseleler

Türkiye Araştırmaları Merkezi**23**

- 1 Erken Modern Dönem Osmanlı Askerî Tarihinin Kaynakları (1400-1700)
- 2 Medya ve İletişimin Sömürgesizleşmesi Üzerine
- 3 Osmanlı Modernleşmesi ve Hilafet

Özgür Kolçak

4x1

Hediyeullah Aydeniz

4x1

Nurullah Ardıç

4x1

OKUMA GRUPLARI**Küresel Araştırmalar Merkezi****27**

- 1 7. ve 15. Yüzyıl Ortadoğu'su
- 2 Pierre Bourdieu Okumaları
- 3 Tarihsel Etnografya

Z. Tuba Kor

Alim Arlı

Bilal Ali Kotil

Medeniyet Araştırmaları Merkezi**30**

- 1 İbn Sînâ Çalışma Grubu
- 2 Şehir ve Mekân Araştırmaları

M. Cüneyt Kaya

Havva Yılmaz

Sanat Araştırmaları Merkezi**32**

- 1 Romanlarla Tarih Okumaları

Rahime Demir

Türkiye Araştırmaları Merkezi**33**

- 1 Tartışmayı Tartmak: Mehmet Akif Biyografileri

Zeki Dursun

ATÖLYELER**Sanat Araştırmaları Merkezi****35**

- 1 Film Bahane
- 2 Hayal Perdesi Film Atölyesi (2023-24)
- 3 Sevdâ Hikâyeleri

Hasanali Yıldırım

Murat Pay

Kadir Turgut

Türkiye Araştırmaları Merkezi**37**

- 1 II. Abdülhamit Dönemi Atölyesi
- 2 Osmanlı Siyaset Düşüncesi Metinleri Neşir Atölyesi
- 3 Sözlü Tarih Atölyesi

Gökhan Çetinsaya

Özgür Kavak

Arzu Güldöşüren

SEMİNER HOCALARI**39**

2024 BAHAR DÖNEMİ SEMİNER PROGRAMI

GENEL GİRİŞ SEMİNERLERİ

ROMAN DİLİYLE MODERNLİK

Mustafa Özel

Roman, insanın ikinci düşüşünün trajik hikâyesidir. Birincisinde cennetten dünyaya düşmüş, hırs ve merakına hâkim erdemli bir insan olabildiği ölçüde tekrar cennete kavuşabileceği sözünü almıştı. Modernlik diye nitelendirdiğimiz ikinci düşüşte, hırs ve merakını bir erdeme dönüştürdüğü ölçüde, cennete bu dünyada da kavuşabileceği hülyasına daldı. Roman bu hülyanın niçin gerçekleşmediğinin tarihidir.

Seminerde bu sürece odaklanan şu romanları irdeleyeceğiz: *Don Kişot* (Cervantes), *Robinson Crusoe* (Defoe), *Faust* (Goethe), *Para*, *Kadınların Cenneti* (Zola), *Kalpazanlar* (André Gide), *Kumarbaz* (Dostoyevski), *Ölü Canlar* (Gogol), *Niteliksiz Adam* (Robert Musil), *Karanlığın Yüreği*, *Nostromo* (Joseph Conrad), *Moby Dick*, *Sağlam Adam* (Herman Melville), *Müşahadat* (Ahmet Midhat), *Ferdi ve Şürekası*, *Mai ve Siyah* (Halit Ziya), *Kiralık Konak*, *Ankara* (Yakup Kadri), *Kurt Kanunu*, *Yol Ayrımı* (Kemal Tahir), *Huzur*, *Mahur Beste*, *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* (Tanpınar), *Fahim Bey ve Biz* (A. Şinasi Hisar), *Chef* (Mustafa Kutlu), *Kozmopolis* (Don DeLillo), *Homo Zapiens* (Victor Pelevin), *Patlama Kayıtları* (Yan Lianke)

20, 27 Nisan Cumartesi
16.15-18.30 Vefa Salonu

GİRİŞ SEMİNERLERİ

Küresel Araştırmalar Merkezi

KÜRESEL SİYASET

İsmail Yaylacı

Mevcut liberal dünya düzeninin örgütleniş ve işleyiş mantığını tahlil etmeyi hedefleyen seminerde uluslararası güvenlik, uluslararası normlar ve hukuk, uluslararası kurumlar, uluslararası ekonomi-politik ile küresel yönetim kavramları ve alanları çerçevesinde küresel siyasal alanın nasıl inşa edildiği tartışılacaktır.

TARİH VE TARİHÇİLİK ÜZERİNE

ÇEVİRİMİÇİ

Ayşe Başaran

Seminer, aşağıdaki konulara yoğunlaşacaktır:

- Tarihe Dair Temel Kavramlar
- Tarihçinin Kaynakları
- Tarihin Tarihi I: Dünya
- Tarihin Tarihi II: Türkiye

26 Nisan, 3, 10, 17 Mayıs Cuma
21.00-22.00 Çevrimiçi

TEMEL SEMİNERLER

Küresel Araştırmalar Merkezi

AMERİKA'YI "YENİDEN KEŞFETMEK": ABD SİYASİ DÜZENİ, POLİTİKASI VE POPÜLER KÜLTÜRÜNE GİRİŞ

Yunus Emre Erdölen

Bu seminerde 4 hafta boyunca Amerika Birleşik Devletleri'nin siyasi, toplumsal, kültürel ve hukuki altyapısı ele alınacaktır. Bu konu başlıkları; ABD 2024 Seçimleri, ABD'nin İsrail ve Ukrayna politikaları, Woke kültür ile yükselen yeni sağ muhafazakârlığın çatışması gibi güncel tartışmalar ve Amerikan Bağımsızlık Savaşı, ABD anayasasının yazım süreci, Amerikan İç Savaşı gibi tarihi olaylar ışığında incelenecektir. Seminer boyunca sadece siyasi ve hukuki metinler değil, edebi metinler, film ve popüler kültür tartışmaları da kaynak olarak kullanılacaktır.

- ABD Tarihi ve Anayasasına Giriş: Çay Partisi eşliğinde dünyanın ilk yazılı anayasası.
- ABD Siyasi Düzeni ve Seçimleri: Kurucu Babalar, Trump'ı neden öngöremedi?
- Amerika'nın Toplumsal Röntgeni: Woke Liberaller'den Düz Dünyacı Komploculara.
- Amerika'yı popüler kültürle okumak: Taylor Swift, Super Bowl, Kanye West, Tucker Carlson, Ben Shapiro ve ötesi.

İSRAİL'İN FİLİSTİN'İ İŞGAL POLİTİKALARI

Z. Tuba Kor

İsrail 1948'de Filistin topraklarının yüzde 78'ini, 1967'de ise geriye kalan yüzde 22'lik kısmı işgal etmiştir. Her işgalin öncesinde hem savaşın kaderini belirlemek hem de sonrasında toprakları elinde tutmak amacıyla ciddi hazırlıklar yapmıştır. İşgalin ardından toprakların Yahudileştirilmesi ve Filistinlilerin kontrol altında tutulması için güvenlik aygıtlarından hukuka, arkeolojiden mimariye, ekonomiden teknolojiye, psikolojiden medyaya, idari kurumlar ve kararlardan dış politikaya kadar çok çeşitli ve karmaşık araçlar ile yöntemler kullanmıştır. Bu seminerde İsrail'in Filistin topraklarını işgali, varlığını pekiştirmek için kullandığı araçlar ve yöntemler, işgal sonucunda gerek mülteci konumuna düşen gerekse toprağında kalan Filistinlilerin yaşadıkları ele alınacaktır.

20, 27 Nisan, 4, 11 Mayıs Cumartesi
10.00-11.00 Vefa Salonu

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞA GİRİŞ

Alperen Manisalıgil

Bu seminer dizisi, örgütsel davranış alanının temel kavramlarını, çağdaş kuramlarını, en sağlam bulgularını ve güncel tartışmalarını birey, grup ve organizasyon düzeylerinde ele alacaktır. İşlenecek konular arasında şunlar bulunmaktadır: Birey düzeyinde irade, liderlik, özyönetim, motivasyon, iş zanaatkarlığı, sosyal ve duygusal zeka; grup düzeyinde takım içi bütünlük sağlamak, yüksek performanslı takımlar oluşturmak; organizasyon düzeyinde ise örgüt kültürü ve örgütsel değişim. Her oturumda katılımcıların doğrudan hayatlarına uyarlayabilecekleri, alanyazından damıtılmış bilgilerin sunulması amaçlanmaktadır.

ETİK VE TEMEL YAKLAşIMLAR

Erdal Yılmaz

Felsefenin üç temel problemi olduğunu söyleyebiliriz: gerçeklik, bilgi ve değer. Bunların her biriyle felsefenin temel alanları olan sırasıyla metafizik, epistemoloji ve değer teorileri ilgilenmektedir. Seminerin konusu olan etik, değer teorileri dahilinde incelenmektedir. Değerler, ahlaki (moral), ahlaki olmayan (immoral) ve ahlakla ilintili olmayan (non-moral) şeklinde tasnif edilebilir. Etik, ahlaki değerler alanında kural koyucu, normatif bir felsefi disiplin olarak belirir. Bu yönü itibarıyla etik neyin doğru neyin yanlış, neyin iyi neyin kötü olduğunu belirleyerek, nasıl yaşanıması gerektiğine dair sorumluluk ve yükümlölükleri tayin eder. Tabii ki normlar koymak suretiyle bireysel ve toplumsal yaşama rehberlik eden sadece etik değildir. Din, hukuk ve adabımuaşeret gibi düşünsel-pratik alanlar da bireysel ve toplumsal yaşam için belirli standartlar sunar. O sebeple, bu seminerde öncelikle hukuk, adabımuaşeret ve din ile ortak noktalarına ve farklılıklarına değinmek suretiyle etiğin sınırları belirlenmeye çalışılacaktır. Sonrasında etimolojik analiz yoluyla etik ile ahlak arasındaki ilişkinin sarıh kılınması suretiyle bu kavramların birbiriyle bağlantısı ve farklılıkları belirginleştirilecektir. Akabinde ise etiğin normatif etik, uygulamalı etik ve metaetik alt dallarının analizine girişilecektir. Özellikle normatif etik yaklaşımlara odaklanılarak, uygulamalı etik ve metaetiğe ilgilendikleri sorular bağlamında genel olarak değinilecektir.

20, 27 Nisan, 4, 11 Mayıs Cumartesi
15.00-16.00 şakir Kocabaş Salonu

TEMEL SEMİNERLER

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

Okuma Önerileri:

- Aristoteles, *Nikomakhos'a Etik*, çev. Saffet Babür, Ankara: BilgeSu Yayıncılık, 2018.
- Immanuel Kant, *Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi*, çev. İoanna Kuçuradi, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, 2002.
- Erdal Yılmaz, "Etik ve Temel Yaklaşımlar", içinde *Akademik Etik ve Bilim*, ed. Fahri Apaydın, İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri, 2023, 1-33.
- Louis P. Pojman/James Fieser, *Ethics: Discovering Right and Wrong*, 6th Ed., Wadsworth, 2009.

MATEMATİK TARİHİ

Baha Zafer

Temel işlemlerin kuruluşu düşünce tarihinin hatta daha doğru ifade ile insanlık tarihinin en erken dönemlerine kadar götürülebilir. Temel işlemlere ayağını basan dikkat çekici kavramlardan biri ise *ispat* kavramıdır. Bu seminer kapsamında özellikle Mezopotamya ve antik medeniyetlerde temel işlemlerin kuruluşu ile *ispat* kavramı tartışılacaktır. Düşünce tarihinin ilerleyen safhalarında ortaya çıkan *fonksiyon* kavramının inşası üzerine bir değiniden sonra matematik tarihinin köşe taşı alt başlıklarından *kalkülüs*ün özellikle 17. ve 18. yüzyılda nasıl ortaya çıktığı mercek altına alınacaktır. Son oturumda ise 19. yüzyılın merkezi kavramlarından *küme* kuramına "Sayı nedir?" sorusu ışığında değinilecektir. Bu doğrultuda, seminerin dört haftalık programı şu şekilde sıralanabilir:

- Temel İşlemlerin Kuruluşu
- Fonksiyon
- Kalkülüs
- Sayı Nedir?

Bu sıralamaya göre, bu kavramların inşasında yer alan düşünce arka planı ile birlikte ve kurucularının biyografilerine değinerek, detaylı biçimde incelenecek ve katılımcılara aktarılacaktır.

20, 27 Nisan, 4, 11 Mayıs Cumartesi
Vefa Salonu 11.15-12.15

MECELLE KAİDELERİNİN ÇAĞDAŞ REFERANS DEĞERİ

Sami Erdem

İslam hukukuna dayalı kanunlaştırma girişimlerinin en etkili ilk örneği olan Mecelle'nin başlangıcında tamamlayıcı unsur olarak konulan külli kaideler, İslam hukuku ile modern hukuk anlayışları arasındaki meşruiyet gerginliğini çözmede, farklı kesimler tarafından yaygın bir söylem aracı olarak kullanılmıştır. Bu seminerde, İslam hukukunun modern dönemlerde aldığı yeni istikamet ve içinden geçtiği dönüşümün belirgin göstergelerinden birisi olarak bu 99 külli kaidenin fıkıh ilmi içindeki yeri ve modern dönemde bu kaidelerin farklı kesimlerce algılanış biçimleri üzerinde durulacaktır.

Seminer programı şu şekilde olacaktır:

- İslam hukukunun kanunlaştırılması ve Mecelle tecrübesi
- Mecelle'deki külli kaidelerin mahiyeti ve temel özellikleri
- Modern dönemde bir referans çerçevesi olarak külli kaidelerin işlevi
- Mecelle'deki külli kaidelere atıflar: İstinad mı istismar mı?

MEMLÜKLER DÖNEMİ BİLGİNİN AKTARIMI VE ULEMA HAREKETLİLİĞİ

Büşra S. Kaya

Bu çalışmada, her hafta, Memlûk coğrafyasında farklı özellikler taşıyan ve bilginin aktarımında etkin olan iki isim ile bu isimlerin ilişki ağına giren ulemanın ilmi faaliyetleri ele alınacaktır. Memlûk intelijansiyasının farklı açılardan ele alınacağı seminerde Abbasi hilafetinin yıkılmasının ardından İslam dünyasında bilginin aktarımı ve ulema hareketliliğinin boyutları ortaya konmaya çalışılacaktır. Buna göre, her hafta, Memlûk topraklarında ilmi faaliyetleriyle ve kurdukları entelektüel çevreleriyle etkin olan isimler ele alınacaktır. Bunlar sırasıyla;

- İbn Nefis (ö. 687/1288) - Hacı Paşa (ö. 827/1474)
- Ebu Hayyan el-Endelüsi (ö. 745/1344) - Rai el-Endelüsi (ö. 853/1450)
- Baberti (ö. 786/1384) - Molla Fenari (ö. 834/1431)
- İbn Arabşah (ö. 879/1474) - Kafiyeçi (ö. 879/1474) olacaktır.

Haçlı seferleri ve Moğol istilaları sonrası büyük bir kırılma yaşayan İslam toplumları, yaşadıkları bunalım sürecini dönemin entelektüellerinin ortaya koyduğu eserlerde kaydetmeye gayret göstermişlerdir. Bu seminerde, Memlûk ulemasının yaşadıkları problemler ve bunlara yaklaşımları neticesinde tesis ettikleri bilgi aktarım ağları ile Memlûk ulemasının hareketliliği analiz edilecektir.

20, 27 Nisan, 4, 11 Mayıs Cumartesi
12.30-13.30 Şakir Kocabaş Salonu

ŞARKİYATÇILIĞA DAİR

Yücel Bulut

Şarkiyatçılık bir düşünce biçimi ve uzmanlık alanı olarak birbiriyle örtüşen birkaç alanı içerir: İlk olarak Avrupa ve Asya arasında değişken tarihsel ve kültürel ilişkiyi; ikinci olarak, 18. yüzyılın son çeyreğinden itibaren Doğu kültürlerinin ve geleneklerinin incelenmesinde uzmanlaşmaya yol açmış olan Batı'daki bilimsel disiplini ve üçüncü olarak da, dünyanın Doğu olarak isimlendirilmiş olan şu anki önemli ve siyasî açıdan dikkatleri üzerinde toplayan bölgesi hakkındaki ideolojik varsayımları, imgeleri.

Bu seminerde; akademik kurumsallaşmasını 19. yüzyıl süresince gerçekleştirmiş ve 20. yüzyılın ortalarında çalışma tarzı bakımından ciddi dönüşümler yaşamış, yüzyılın son çeyreğinde ise sert eleştirilere konu olmuş Şarkiyatçılığın muhtevası tanıtılmaya, akademi öncesi ve sonrasıyla gelişiminin kısa bir sunumu yapılmaya, kritik gelişim evrelerine dikkat çekilmeye, Şarkiyatçılığa yöneltlen eleştiriler irdelenmeye ve son olarak da Şarkiyatçılığa karşıt olarak geliştirilen yaklaşımlar değerlendirilmeye çalışılacaktır.

BİR FOTOĞRAF BİR FİLM

Kamil Fırat | Tuba Deniz

Bu seminerin her oturumda, bir fotoğraf karesi ile dünya sinemasına iz bırakan bir yönetmenin filminden seçilen kareler arasındaki ilişkinin izi sürülecektir. Fotoğrafın dili ile sinemanın dili nerede kesişir? Kadraj, açı, jestler, kurgu, mizansen, diyaloglar görüntünün kurulumunda ne tür belirleyicidirler? Görüntülerin semiyolojisi üzerine bir tefekkür alanı açmaya çalışan seminerde fotoğraflar ile sinema kareleri arasında gidip gelen bir seyir takip edilecektir.

20, 27 Nisan, 4, 11 Mayıs Cumartesi

13.45-14.45 Şakir Kocabaş Salonu

TEMEL SEMİNERLER

Sanat Araştırmaları Merkezi

MEVLİD: KURTULUŞ VESİLESİ

**İshak Arslan | İsa İlkay Karabaşoğlu
Murat Pay**

Süleyman Çelebi'nin mevlidi hakkında bugünden bakıldığında ne söylenebilir? Seminer bu soruyu dört başlık üzerinden tartışmaya açacaktır. İlk oturumda mevlidin tarihsel hikâyesi, ikinci hafta mevlidin düşünsel antropolojik boyutu, üçünü haftada mevlidin bir biyografi metni olarak diğerkültürlerdeki menakıplar ve peygamber anlatılarıyla karşılaştırılması, son oturumda ise mevlidin sinematografik alana yansıması ele alınacaktır.

SANAT BİZE NE YAPTI?

Mehmed Ali alışkan

"Sanat Bize Ne Yaptı" Seminerinde, evrim ve doğa açısından insan olmakla, dünya açısından insan olmayı ayırıtıran bir parametre olarak sanatın yerini tartışacağız. Bu çerçeve de Sanat nedir, nerededir, bizimle bağı nedir, bize ne yapar sorularına cevap ararken dünyanın ontolojisi açısından da yeni bir değerlendirme yapma imkanına kavuşacağız. Seminerde felsefenin temel meselelerini, doğa, evrim, canlılık, insan, dünya, estetik, deneyim ve özgür irade kavramları etrafında tartışırken sanatın her şeyle nasıl bağ kurduğunu bulmaya çalışacağız.

20, 27 Nisan, 4, 11 Mayıs Cumartesi
15.00-17.15 Zeyrek Salonu

TÜRK SİNEMASI'NDA TEMEL MESELELER

Zahide Nihan Doğan

Bu seminerde Türkiye'de sinema çevresinde erken dönemden itibaren günümüze kadar tartışılan konulardan en belirgin olanları ele alınacaktır. Öncelikle erken dönemde sinema çevresinde gelişen basılı yayınlarda dikkat çeken konular ve tiyatro-sinema ilişkisine dair problemler gündeme getirilecektir. Ardından 1950'ler sonrasında oluşan yerli sinema dili üzerine sorulması gereken sorular tartışmaya açılacak, takip eden dönemde yükselen ve Yeşilçam sineması olarak bilinen popüler sinema endüstrisi etrafında tartışılan meselelere değinilecektir. Seminerin devamında Türkiye'de 1980'lerde yaşanan sosyal ve kültürel değişimin sinema üzerinde etkisi sorunsallaştırılacak, sektörün uğradığı değişikliğin gerçekten bir kriz olarak ele alınıp alınamayacağı sorgulamaya açılacaktır. Son olarak 2000'ler sonrası Türkiye'de film yapma dinamikleri, ön plana çıkan anlatı tarzları ve türler, seyir deneyiminin çeşitlenmesi konuları gündeme getirilerek yakın döneme dair sorulması gereken sorulara işaret edilecektir. Sinema tarihi ve kültürel söylem arasındaki etkileşimin birlikte tartışılacağı 4 haftalık bu seminerde, Türk Sineması'nda dönemlere göre dikkat çekilmesi gereken sorular ve sorunlar gündeme getirilerek tartışmaya açılacaktır. Seminerin amacı sinema tarihine dair genel geçer anlayışı sorgulamak, dönemlere dair dikkat çeken meseleleri güncel perspektifle gündeme taşımak ve alandaki boşluklara işaret ederek sinema tarihini farklı açılardan yeniden ele almaktır.

ERKEN MODERN DÖNEM OSMANLI ASKERÎ TARİHİNİN KAYNAKLARI (1400-1700)

Özgür Kolçak

Erken Modern Osmanlı Askerî Tarihinin Kaynakları (1400-1700) adlı seminer temel düzeyde Osmanlı tarihi bilgisine sahip öğrencileri klasik dönem Osmanlı askerî tarihinin ana kaynaklarıyla tanıştırmayı amaçlamaktadır. Seminer boyunca Osmanlı askerî tarihi hakkında bilgi veren anlatı kaynakları ve defter serileri teknik özellikleri ve içerikleri bakımından tanıtılacak; örnek metinler öğrenciyle buluşturulacaktır. Seminer dört oturum olarak planlanmıştır. "Tefekkür Edenler" başlığını taşıyan ilk oturumda fûrusiyye metinleri, okçuluk risaleleri, silahşornameler, ıslahatname-siyasetname metinlerinde askerlikle ilgili bahisler ve sefaretname-e-saretnamelerde Osmanlı ordu yapısına dair gözlem ve tavsiyeler ele alınacaktır. "Sefer Görenler" başlıklı ikinci oturumda, gazavatnameler, sefernameler, sefer ruznameleri ve menzilnameler gibi askerî hareketliliğe bizzat katılmış kişilerin kaleminden çıkma betimleyici metinler tanıtılacaktır. "Kayıt Tutanlar" oturumunda sefer mühimmat listeleri, kale müfredat veya yoklama defterleri, mevacic defterleri, tımar yoklamaları gibi personel ve mühimmat envanteri çıkarmaya yönelik kayıtlar tartışılacaktır. Seminerin son oturumu "Hesap Edenler", erken modern Osmanlı harbiyesinin muhasebe defterlerini tanımaya yöneliktir. Burada cebehane-i âmire ve harç-ı hassa muhasebeleriyle birlikte has ahır defterleri ve sefer/ordu ruznamçeleri ele alınacaktır.

27 Nisan, 4, 11, 18 Mayıs Cumartesi
13.45-14.45 Zeyrek Salonu

MEDYA VE İLETİŞİMİN SÖMÜRGESİZLEŞMESİ ÜZERİNE

Hediyetullah Aydeniz

Medyanın tarihi, modernitenin ve modernleşmenin tarihiyle paraleldir. Bu gerçek hem Batı'daki tarihsel gelişim için hem de Türkiye'nin modernleşme süreci için geçerlidir. Gazete de aynı zamanda modernitenin ana aktörü olan ülkelerin sömürgecilik faaliyetlerinin bir ürünü olduğu gibi sömürgeciliğin keşif kolu ve gücü olan araçlardan biridir. Ancak literatürün odağında daha çok modernlik-geleneksellik, gelişmişlik-gelişmemişlik, terakki/ilerleme-geri kalmışlık dikotomileri bulunmaktadır.

Mevcut literatürün de yeniden değerlendirmeye imkân verecek şekilde sömürgecilik, emperyalizm, Avrupa merkezcilik, etnosentrizm, antikolonyalizm, sömürge karşıtı başkaldırı/direnış kavramlarıyla ilişkilendirerek okunması Batı-dışı dünyanın medya ve iletişim pratikleri ve deneyimleri bakımından bize neler söyler? Osmanlı modernleşmesi ve Türkiye'de modernleşme çalışmaları çerçevesinde medya ve iletişim alanının yeniden bir okumaya tabi tutulmasının akademik ve entelektüel düzeyde temel bir ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir. Bu bağlamda Türkiye'nin medya ve iletişim tecrübesi, modernleşme süreci çerçevesinde; siyasi, ekonomik, toplumsal, kültürel ve entelektüel alanlarla ilişkisi de dikkate alınarak ele alınmaya çalışılacaktır.

- Medya ve İletişim: Sömürgecilik, Emperyalizm ve Sömürgesizleşme (dekolonizasyon)
- Medya ve İletişim: Osmanlı Tecrübesi
- Medya ve İletişim: Cumhuriyet Tecrübesi
- Yeni Bir Okuma Denemesi: Medya ve İletişim Alanının Sömürgesizleşmesi

OSMANLI MODERNLEŞMESİ VE HİLAFET

Nurullah Ardic

Bu seminerde Osmanlı-Türkiye modernleşmesi bağlamında hilafet kurumunun geçirdiği dönüşüm ve hilafet üzerine yapılmış tartışmalar ele alınacaktır. Özellikle II. Meşrutiyet döneminin başladığı 1908'den hilafetin kaldırıldığı 1924'e kadar olan sürece odaklanacak olan seminerde halifeliğin Osmanlı Devleti'ndeki konumu ve dönüşümü, II. Abdülhamit sonrası hilafetin dönüşümü, halifenin ve şeyhülislamın konumu üzerine yapılan tartışmalar, I. Dünya Savaşı'nın ve Avrupa sömürgeciliğinin etkisi ile Milli Mücadele döneminde hilafetin ilgasına yol açan faktörler ve hilafet sonrasına etkileri gibi konular tartışılacaktır.

20, 27 Nisan, 4, 11 Mayıs Cumartesi
15.00-16.00 Vefa Salonu

OKUMA GRUPLARI VE ATÖLYELER

Okuma grupları ve atölyelerin katılım şartları araştırma merkezleri tarafından belirlenmekte olup **www.bisav.org.tr** üzerinden ilan edilmektedir. Önceki dönemlerde başlayan ve halihazırda devam eden okuma grupları ve atölyelerin içerikleri ilerleyen sayfalarda verilmiştir. Ayrıntılı bilgi için ilgili araştırma merkezleriyle irtibat kurabilirsiniz.

Küresel Araştırmalar Merkezi

kam@bisav.org.tr

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

mam@bisav.org.tr

Sanat Araştırmaları Merkezi

sam@bisav.org.tr

Türkiye Araştırmaları Merkezi

tam@bisav.org.tr

OKUMA GRUPLARI

Küresel Araştırmalar Merkezi

7. ve 15. YÜZYIL ORTADOĞU'SU

Zahide Tuba Kor

20. ve 21. Yüzyıl Ortadoğu'su okuma grubunun bir üst kuru mahiyetinde olup Emeviler, Abbasiler, Eyyubiler ve Memlukler dönemi Ortadoğu'su ile Endülüs Emevileri ele alınacaktır. Sekiz kitap üzerinden 7.-15. yüzyıl siyasi tarihinin yanı sıra dönemin iktisadi, toplumsal, kültürel ve ilmi hayatına, öne çıkmış dini ve siyasi fırkalara, din-devlet ilişkilerine ve askeri yapılara odaklanılacaktır. Özellikle devletlerin kuruluş, yükseliş ve çöküş süreçleri analiz edilecek; ayrıca bugün hala etkisini derinden hissettiğimiz Sünni ve Şii akımların ortaya çıkışı ve aralarındaki ilişki biçimi incelenecektir.

PIERRE BOURDIEU OKUMALARI

Alim Arlı

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Bu okuma grubunun amacı Bourdieu üzerine temel bilgi sahibi olan katılımcılarla birlikte yapılan Bourdieu seçkisindeki metinleri yakın okuma yoluyla tanımak ve anlamaktır. Metinler epistemolojik konum, yöntemsel tercihler, veri deseni, teorik tutum, ana argümanlar gibi özellikleri bakımından incelenecektir. On beş oturum olarak gerçekleşecek okuma grubunda aşağıdaki metinler müzakere edilecektir.

Birinci Kısım: (Epistemolojik ve Metodolojik Temeller)

- *The Craft of Sociology: Epistemological Preliminaries* (J. C. Passeron ve J. C. Chamboredon ile birlikte) (De Gruyter, 1991)
- *Düşünümsel Sosyolojiye Davet* (Loic J. D. Wacquant ile birlikte)
- *Akademik Aklın Eleştirisi: Pascalca Düşünme Çabaları*
- *Science of Science and Reflexivity*

İkinci Kısım: (İlişkisel Sosyoloji Uygulama Örnekleri)

- *Sanat Sevdası: Avrupa Sanat Müzeleri ve Ziyaretçi Kitlesi* (Alain Darbel ve Dominique Schnapper ile birlikte)
- *Ayrım: Beğeni Yargısının Toplumsal Eleştirisi*
- *Homo Academicus*
- *Dünyanın Sefaleti* (Kolektif)

Üçüncü Kısım: (Cezayir Etnografileri)

- *Bir Pratik Teori Taslağı: Kabiliye Üzerine Üç Etnoloji Çalışması*
- *Algerian Sketches*

TARİHSEL ETNOGRAFYA

Bilal Ali Kotil

Bernard S. Cohn 1980 yılında yazdığı bir makalede "Antropoloji diyarı" ve "Tarih diyarı"nın iki disiplin modeli olarak nasıl ayırdığını ve nasıl kesiştiğini aktarıyordu. "History and Anthropology: The State of Play" başlıklı makale bugün de tarihsel antropolojinin düşünsel kökenleri üzerine en önemli kaynaklardan. Cohn makalesini İngiliz iktisat tarihçisi Richard H. Tawney'den alıntıyla "daha az kaynağa daha sağlam çizmelere" ihtiyacımız var diyerek bitirmişti. Gerçekten de geçmişin bataklığında yolumuzu aramanın yolu yürümek için daha iyi bir teçhizat değil mi? Teçhizat burada sadece bir yönleme işaret etmiyor tabi, tekniği simgeliyor. Tarihçi kaynağa gömülmeyi ve vesikayı kutsallaştırmayı yürümeye yeğliyor. Oysa antropolog yürüyen bir varlık. Sosyal ve kültüre antropoloji disiplini içerisinde geliştirdiği etnografya tekniği ise yürümek isteyen tarihçi için de yararlı olacaktır. Bu ilham ilişkisi tek yönlü de değil. İnsanların toplumsal pratikleri ve kültürel kodlarının zamansız bir süreklilikte okunma arzusu elbette değişim meraklısı tarihçilikle onarılabilecektir. 1960'lı ve 70'li yıllarda örneklerini gördüğümüz, ancak 80li ve 90lı yıllarda disiplinler rüştünü tam manasıyla ispat edecek olan tarihsel antropoloji işte bu iki diyarın çakışması ile ortaya çıktı. Antropolojinin beslediği tarihçilik ise Annales okulunun zihniyetler tarihçiliği, E. P. Thompson gibilerin aşağıdan tarihçiliği, Alain Corbin ve Carlo Ginzburg gibilerin mikrotarihçiliği oldu. Bu okuma grubunda bu çakışmanın ve melezleşmenin ürettiklerini takip edeceğiz. Fakat başlığı tarihsel antropoloji değil de tarihsel etnografya olarak belirlememin

önemli bir sebebi var. Okuyacağımız metinler çoğunlukla antropologların ellerinden çıkmış metinler olsalar da temel hedefimiz bir disiplini keşfetmek değil. Tartışmalarımız etnografyanın bir teknik olarak tarihsel çalışmalarda nasıl kullanılabileceğine yönelik olacak. İzini süreceğimiz bazı sorular şöyle:

- Vesikanın ve hatta insanın ötesinde bir arşıv düşünebilir miyiz? Bu arşivi bir saha olarak nitelendirmek bize ne katar?
- Geçmişin çetelesini tutmaktansa geçmişin bizimle nasıl yaşadığını, geçmişin nasıl paylaşıldığını ve nasıl siyasallaştığını düşünmek bize ne katar?
- Vesikanın ürettiği hakikati aramaktansa ürettiği zamansallığı ve anlatıyı takip etmek bize ne katar?

İBN SÎNÂ ALIşMA GRUBU

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

M. Cüneyt Kaya

İslam felsefesi araştırmacıları açısından, felsefenin İslam dünyasındaki tarihini İbn Sînâ'yı merkeze alarak okuyup değerlendirmenin gerekliliği, uzunca sayılabilecek bir süreden bu yana müsellem bir kabuldür. Büyük oranda Batılı literatürde temelleri atılıp geliştirilen bu yaklaşımın bir yansıması olarak Türkiye özerinde 2000'lerin başında İbn Sînâ'nın temel eserlerinin tercüme edilmeye başlanması, eř-Şeyhu'r-reîs'e yönelik ilgiyi artırmış ve felsefesinin çeşitli yönlerini aydınlatan çalışmaların yapılmasına imkân hazırlamıştır. Bu sayede İbn Sînâ, İslam felsefesi öğrencileri ve araştırmacıları için bir "mihver" haline gelmiş olsa da

çoğunlukla bir süre uğranılan bir durak olmanın ötesine geçememiş ve İbn Sînâ'ya yönelik ilgi, şimdiye kadar istikrarlı bir İbn Sînâ uzmanlığına dönüşmemiştir. Dolayısıyla, İbn Sînâ'nın hayatına, dönemine, çağdaşlarına, külliyyatına, öğretilerine, doğrudan ve dolaylı etkilerine odaklanan, İbn Sînâ hakkındaki klasik literatüre hâkim, modern ve çağdaş literatürü takip edip bu literatürün ulaştığı sonuçları tartışan bir akademik gündemin eksikliğinden pekâlâ söz edilebilir. Bir "İbn Sînâ Çalışma Grubu" oluşturma fikrinin arkasında da İbn Sînâ'yla ilgili uzun soluklu ve istikrarlı bir araştırma gündemine ön ayak olma hedefi bulunmaktadır.

ŞEHİR VE MEKÂN ARAŞTIRMALARI

Havva Yılmaz

Sosyal ve insani bilimlerde güncel şehir ve mekân çalışmaları Simmel'in şehir ve kültür üzerine değerlendirmelerinden, Mumford'un şehir tarihi incelemelerine, Benjamin'in *flanörüne*, Harvey'in *zaman-mekân sıkışmasına*, Lefebvre'in *soyut mekânına*, Massey'in *güç geometrisine*, Soja'nın *üçüncü mekânına*, Foucault'nun *heterotopyasına* kadar uzanır. 19. yüzyıl sonundan bu yana pek çok tarihsel ve kavramsal uğrağı ziyaret eden şehir ve mekân çalışmaları, bugün sosyal ve insani bilimlerde kuşatıcı bir saha haline gelmiştir. Türkiye'de de, hâlihazırda, şehir ve mekân araştırmaları literatürü oldukça güçlüdür. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e değin değışen şehirler, mekân algısındaki farklılaşma, mimari yenilikler, evin ve ev içi düzenin değışimi vb. pek çok konu sosyal ve insani bilimlerin konusu

OKUMA GRUPLARI

Sanat Araştırmaları Merkezi

olmuştur. Yine sanatın farklı dallarında üretilen pek çok eser şehrin ve mekânın dönüşümünü ele alan, göndermelerde bulunan örnekler sergilemiştir.

Bu çalışma grubu, mekân çalışmalarıyla ilgilenen araştırmacıların, araştırma tecrübelerini birbirleriyle paylaşacakları ve mekân üzerine birlikte düşünecekleri ortak bir zemin oluşturmayı hedeflemektedir. Katılımcıların teorik metinlerle vaka örneklerini bir arada değerlendireceği çalışma grubunda, alanda araştırma yürütenlerin saha deneyimlerini paylaşması, literatürün farklı kollarının birlikte keşfedilmesi planlanmaktadır. Tarih, sosyoloji, edebiyat, mimari gibi sosyal ve beşeri bilim dallarının yanı sıra, sinema, müzik ve görsel sanatlar gibi sanatın farklı sahalarında da mekânın izlerinin aranacağı çalışma grubunda katılımcıların aktif performans sergilemeleri beklenmektedir.

ROMANLARLA TARİH OKUMALARI

Rahime Demir

Roman sanatının gelişimi içerisinde alt bir tür olarak tarihi roman oldukça yeni sayılabilir. Ancak destandan postmoderne uzanan kurgunun/anlatının genel kapsamı dikkate alındığında romanın anlatı zamanı, tarihle kurgunun keşiştiği bir noktada durur.

"Romanlar Üzerinden Tarih Okumaları", konusu itibariyle esasta bir tarihi devri ve şahsiyeti ele alan bu türden romanların kronolojik bir devir seyri içerisinde okunmasını ve yorumlanmasını esas alan bir okuma grubudur. Firavunlar çağından 20. yüzyıla uzanan uzunca bir

dönemi kapsayan içerikleriyle romanlar farklı coğrafyalardan ve tarihi devirlerden romanların ele alınacağı okuma grubunda eserlerin, edebi açıdan incelenmesinin yanı sıra yazıldığı dönemin, ele aldığı tarihi devirlerin siyasi ve toplumsal incelemesi de yapılmaktadır.

TARTIŞMAYI TARTMAK: MEHMET AKİF BİYOGRAFİLERİ

Zeki Dursun

Türk edebiyatının Cumhuriyet dönemi, gerek bireysel gerekse toplumsal olarak hem hesaplaşma hem de hesap verme dönemidir. II. Meşrutiyet döneminden itibaren farklı ideolojilere mensup şair ve yazarlara sahip olan Türk edebiyatı içinde tartışmalı pek çok konu olmuştur. Bu tartışmalı konulardan biri de Mehmet Akif'tir. Mehmet Akif, Osmanlı bakiyesi bir şair ve yazar olarak ulus-devlet paradigmasıyla yetişen farklı ideolojilere sahip şair ve yazarlar tarafından yorumlanmıştır. 1964-2012 tarihleri arasında yazılan Mehmet Akif biyografilerini anlamak aynı zamanda Türk düşüncesinin de neredeyse elli yıllık değişimine şahit olmaktır. Bu bağlamda biyografinin imkânları dâhilinde kendi/öznel Mehmet Akif'lerini anlatan/yazan kimi şair, kimi yazar, kimi de akademisyen kimliklerin okumaları farklı farklı pek çok pencere sunmaktadır.

On iki oturum olarak planlanan bu okuma grubunda aşağıdaki eserler çeşitli temalar etrafında değerlendirilecektir.

OKUMA GRUPLARI

Türkiye Araştırmaları Merkezi

- Kerim Sadi, *Bir İslam Reformatörü/Mehmet Akif*
- Sezai Karakoç, *Mehmet Akif*
- Nurettin Topçu, *Mehmet Akif*
- Ahmet Kabaklı, *Mehmet Akif*
- Zeki Sarıhan, *Mehmet Akif*
- Metin Önal Mengüşoğlu, *Müstesnâ Şair/Mehmed Akif*
- Kazım Yetiş, *Bir Mustarip/Mehmet Akif Ersoy*

ATÖLYELER

Sanat Araştırmaları Merkezi

ARUZ ÖLÇÜSÜ

Kadir Turgut

Bu okuma dizisinde Arap edebiyatıyla başlayıp Fars edebiyatıyla gelişen, Türk edebiyatıyla devam eden edebî gelenek ve birikimde ortaya konan eserler ile edebi türler ele alınmaktadır. Belli bir konu ve edebî tür çerçevesi çizilerek okuma ve inceleme yapılan okuma programında sâkî-nâmeler ile başlanıp, şehrengîzlerle devam edilmiş ve ardından sevda hikâyeleri dizisinde Leylâ ile Mecnûn hikâyeleri, Yûsuf ile Züleyhâ hikâyeleri okunmuştur. Program kapsamında bu edebiyat geleneği içerisinde telif edilmiş olan sevda/aşk öykülerinden seçilen örnek metinler karşılaştırmalı olarak okunmakta ve incelenmektedir.

FİLM BAHANE

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Hasanali Yıldırım

Sanatın hayata aynalık etme devri bitti. Artık hayat, sanatın aynası.

Bir tek güzellerin ve kendini öyle sananların aynaya bakabildiği zamanımızda, bir filmin anlam dünyasına ayna tutmak, aslında kendimize bir de böyle bakmayı denemek değil mi?

Destan, mesnevi ve roman... İnsanı anlamanın ve becerilebildiğince anlatmanın, böylelikle dönüştürmeye

davetin, dönemin ruhuna göre evrilmiş yordamları. Günümüz insanı meramını en çok sinema üzerinden anlatmayı tercih ediyor. Meramını, yani kendini; anlatmayı ve elbet anlamayı da.

Her film bir ılık. Ne ki çoğu ılık taklit. Zamanımızda her şeye sahtesi musallat. Ve her şeyin sahtesi makbul. Yazık ki.

Bir filmi de anlamak gerek. Görmek yetmez.

Herkes bakabilir ama pek azımız görür. Görenlerin arasında gösterebilenler daha da seyrek.

Seyretmek, kendini aynada görmek demek ise aynanın insanı ters gösterdiğini de hesaba katmak demek.

Bir filmi bahane ederek insanın anlam arayışını deneyimlemeye ne dersiniz? Aynaya bakmaya yani. Ayna hangisi ama? Sanat mı, yoksa hayat mı?

HAYAL PERDESİ FİLM ATÖLYESİ (2023-2024)

Murat Pay

Atölyenin amacı filmleri ve film yapımını teorik ve pratik düzlemde anlamaya çalışmaktır. Programda yer alan filmler her hafta belirlenen saatte seyredilir. Katılımcılar tarafından önceden okunması gereken metinler film gösteriminin ardından mütalaa edilir. Daha sonra seyredilen filmler münazara yoluyla değerlendirilir, farklı teorik meseleler eşliğinde tartışılır.

II. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ ATÖLYESİ

Gökhan Çetinsaya

II. Abdülhamit dönemi (1878-1909) hakkındaki okuma grubunun öncelikli amacı döneme dair birincil ve ikincil kaynakları ve seçme metinleri değerlendirmek ve ardından başta iç ve dış politika olmak üzere bu dönemi her açıdan (kişiler, kurumlar, politikalar vs.) tartışmaya çalışmaktır. Atölye, nihai olarak dönem ve döneme ilişkin tartışmaları değerlendiren müşterek bir etkinlik yapmayı hedeflemektedir.

OSMANLI SİYASET DÜŞÜNCESİ

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

METİNLERİ NEŞİR ATÖLYESİ

Özgür Kavak

Bu atölye günümüzde gittikçe artan bir ilgiye mazhar olan Osmanlı siyaset düşüncesi metnlerinin yayına hazırlanmasını hedeflemektedir. Şimdiye kadar yayınlanmayan yahut nitelikli bir neşri bulunmayan metinler, müellif/mütercimine, bağlamına ve siyaset düşüncesi açısından tahliline dair kapsamlı bir giriş-inceleme yazısıyla birlikte farklı yazma nüshalarının da dikkate alınması suretiyle yayına hazırlanacaktır. Atölye ilk aşamada daha ziyade Osmanlı siyaset düşüncesi'nin kurucu unsurlarından olan tercümelere odaklanacaktır. Tercüme metnlerin orijinal metinlerle ilişkisi de

ATÖLYELER

Sanat Araştırmaları Merkezi

dikkate alınacak ve bunlar mukayeseli bir içerik analiziyle yayınlanacaktır.

Yayınlanacak metinlerin seçiminde büyük oranda şu kriterler dikkate alınacaktır:

- Günümüze eksiksiz olarak ulaşmış olması,
- Temin etmenin mümkün olması,
- Klasik siyaset dşncesi birikimini temsil kabiliyetinin yüksek olması,
- Farklı zamanlarda birden çok defa tercüme edilmiş olması.

SÖZLÜ TARİH ATÖLYESİ

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Arzu Gldşren

Bu atölyede ilk olarak sözlü tarih ve hafıza ilişkisi araştırılacaktır. Hafıza konusu bireysel hafıza ile sosyal ve kolektif hafıza arasındaki ilişkiyi merkeze alarak incelenecektir. İkinci aşamada öncelikle sözlü tarih görüşmelerinin transkripsiyonu zerinde durulacaktır. Ardından sözlü tarih görüşmelerinin analiz süreci, sözlü tanıklığın hem iyi hem de eleştirel kullanımına işaret eden örnekler üzerinden incelenecektir. Son aşamada sözlü tarih görüşmeleri ve arşivleme çalışmaları çerçevesinde dijital arşivcilik ve sözlü tarih ilişkisi zerinde durulacak sözlü tarih görüşmelerinin sınıflandırılması ve saklanması meselesiyle ilgili değerlendirmeler yapılacaktır. Atölye sonunda belirli bir tema etrafında katılımcıların yaptığı sözlü tarih görüşmelerinden bir sempozyum düzenlenecektir.

SEMİNER HOCALARI

Alperen Manisalıgil

Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nde Yönetim ve Organizasyon Ana Bilim Dalında doktor öğretim üyesidir. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini sırasıyla İstanbul Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi ve Case Western Reserve Üniversitesinden almıştır. Araştırma alanları arasında örgütsel değişim, sosyal paradokslar, olumlu örgütsel davranış ve örgütsel anlatılar bulunmaktadır. Uluslararası yayınları *Journal of Business Research*, *Journal of Management Education*, *Journal of Management Development*, *European Journal of Training and Development* ve *International Journal of Management Education* adlı hakemli dergilerde yayınlanmıştır. Ulusal yayınları arasında ortak yazarlığını yaptığı *Merhamet Devrimi* kitabı (7. baskı) ve çeşitli hakemli dergi yayınları ile kitap bölümleri bulunmaktadır.

Ayşe Başaran

Davidson College (ABD)'de Siyaset Bilimi okudu. 2005 yılında Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nde "Erzurumlu İbrahim Hakkı's Ma'rifetnâme (1757): A Case Study in Ottoman Reception of Modern Science" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. Aynı üniversitede 2019 yılında "The Ottoman Printing Enterprise: Legalization, Agency and Networks (1831-1863)" başlıklı teziyle doktora derecesi

SEMİNER HOCALARI

aldı. 19. yüzyıl Osmanlı sosyo-kültürel tarihi, kitap tarihi, tarih yazımı gibi konularla ilgilenmektedir. Uzun yıllar İstanbul Şehir Üniversitesi'nde çalışan Başaran, 2022'den itibaren Marmara Üniversitesi Tarih Bölümü'nde öğretim üyesidir.

Baha Zafer

Lisans eğitimini İstanbul Teknik Üniversitesi Uzak Mühendisliği'nde tamamladı. Daha sonra Uçak-Uzak Mühendisliği/ Mühendislikte İleri Teknolojiler Anabilim Dalı'nda yüksek lisans programına başladı. Aynı programda doktora eğitimini tamamladı. 2003-2011 yılları arasında İTÜ Uçak ve Uzak Mühendisliği Fakültesi'nde araştırma görevlisi olarak görev aldı. 2012-2018 yıllarında İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde yardımcı doçent olarak görev yaptı. 2014-2016 yıllarında Florida State Üniversitesi Matematik ve Bilgisayar Araştırmaları Bölümü'nde misafir araştırmacı olarak bulundu. Halen İTÜ Uçak Mühendisliği'nde doçenttir. Akışkanlar Mekaniği, Hesaplama Akışkanlar Dinamiği, Isı Geçişi ve hava araçlarının neden olduğu gürültünün incelenmesi yanında bilim tarihi araştırmalarına devam etmektedir.

Büşra S. Kaya

2017 yılında İstanbul Üniversitesi'nde doktorasını "Sehâvî'nin ed-Dav'ü'l-lâmi Adlı Eserinde Memlûk Kahire'sinde Ulema ve Toplum İlişkileri" başlıklı çalışmasıyla tamamladı. Ardından "Memlûk Entelektüel Tarihi" alanında atölye çalışmalarına başladı. 2019 yılında ilk çalıştayı *Memlûk Entelektüel*

Tarihine Giriş – I: Literatür Değerlendirmesi başlığıyla yayınlandı. 2024 yılında ikinci çalışmayı "Memlûk Entelektüel Tarihi-II: Ulema Aileleri" başlığıyla gerçekleştirdi. 2024 yılında Chicago Üniversitesi Mamluk Studies birimi tarafından Kuveyt'te düzenlenen uluslararası toplantıda Memlûk Kahire'sinde yükseköğretimi mekânsallaştırmak konusu üzerine çalışmalarda bulundu. Halen İSAM bünyesinde "İslam Tarihi" ve "Tarih Metodolojisi" dersleri vermekte ve çalışmalarını Memlûkler dönemi bilginin dolaşımı, ulema ve telif faaliyetleri alanında sürdürmektedir.

Erdal Yılmaz

İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden mezun olduktan sonra (2004), Yüksek Lisansını Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ana-bilim dalında "Les Fondements Métaphysiques de la Liberté chez Leibniz" başlıklı teziyle tamamladı (2009). Doktora derecesini ise Galatasaray Üniversitesi ve Paris 1 Panthéon-Sorbonne Üniversitesi'nin müşterek (co-tutelle) doktora programı çerçevesinde "L' Historicité du Monde chez Hegel et Heidegger" başlıklı teziyle aldı (2017). Çalışmaları, Modern Kıta Avrupa Felsefesi (Descartes, Spinoza, Leibniz ve Kant), Alman İdealizmi (Kant-Hegel), Fenomenoloji (Husserl-Heidegger), Hermeneutik (Gadamer), Tarih ve Zaman Felsefesi, Dünya Kavramı ve Küreselleşme Fenomeni gibi alanlar üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu çalışma alanlarında telif ve derleme olmak üzere kitapları, ayrıca makale ve kitap eleştirileri bulunmaktadır. 2009-2020 yılları arasında İstanbul Şehir Üniversitesi Felsefe Bölümü akademik kadrosunda bulunmuş, Marmara Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Hediyetullah Aydeniz

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nden 2001 yılında mezun oldu. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı'nda "1975-1980 Dönemi Sosyo-Kültürel Ortamında Birikim Dergisi'nin Yeri ve Önemi" başlıklı teziyle 2005 yılında yüksek lisansını tamamladı. "Kamusal Entelektüel ve Medya" başlıklı teziyle aynı anabilim dalında doktorasını tamamladı. Türkiye'de medya ve iletişim çalışmaları, bilgi ve enformasyon üretimi, entelektüeller, bilginin toplumsallaşması, medya sosyolojisi, medya okuryazarlığı konuları akademik ilgileri arasındadır. 2014-2015 yıllarında doktora sonrası araştırma sürecinde Cambridge Üniversitesi'nde bulundu. Medya okuryazarlığı kapsamında hazırlanan *Medyayı Tanımak, Medyayı Kavramak ve Bilinçli Medya Kullanımı* kitaplarının yazarıdır. Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü'nde öğretim üyesidir.

İsa İlkay Karabaşoğlu

Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi'nden mezun oldu. İstanbul Şehir Üniversitesi'nde edebiyat ve siyaset bilimi okudu. Yüksek lisansını Boğaziçi Üniversitesi'nde Türk edebiyatı alanında tamamladı. Halen Boğaziçi Üniversitesi'ndeki doktora eğitimine devam etmektedir. BİSAV'da Sanat Araştırmaları Merkezi ve Medeniyet Araştırmaları Merkezi'nde çalıştı. Şu an Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nde öğretim görevlisidir.

İshak Arslan

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi'ni bitirdi (1997). M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü'nde yüksek lisansını (2000) ve doktorasını tamamladı (2007). Halen Marmara Üniversitesi Felsefe Bölümü öğretim üyesi olan İshak Arslan'ın doğa felsefesi, din felsefesi, bilim-din ilişkisi alanlarında araştırmaları devam etmektedir.

İsmail Yaylacı

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ile Sosyoloji bölümlerinde lisansını (2005), aynı üniversitenin Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yüksek lisansını tamamladı. (2007). Minnesota Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde "Performative ve Socialization in World Politics: Islamism, Secularism and Democracy in Turkey and Egypt" başlıklı teziyle doktorasını tamamladı (2014). Ardından İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi yaptı. Halen Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nde öğretim üyesidir. *Dîvân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* ve *International Journal of Middle East Studies* dergilerinde makale ve değerlendirmeleri yayımlanan Yaylacı; eleştirel uluslararası ilişkiler teorisi, uluslararası normlar ve kurumlar, karşılaştırmalı siyaset, karşılaştırmalı siyaset teorisi, İslam siyaset düşüncesi, post-kolonyal teori, demokratik teori, demokratikleşme, İslamcılık ve sekülerizm alanlarında çalışıyor.

Kamil Fırat

1980 yılından bu yana fotoğraf ve sanat teorileri konusunda çalışmaktadır. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde Sanat Kuramları, Estetik, Görsel İletişim, Fotoğraf Fenomenolojisi ve Belgesel Fotoğraf dersleri vermektedir.

Yurtiçinde ve yurtdışında sergiler düzenlemiştir. Eserleri çok sayıda müze ve özel koleksiyona dahil edilmiştir. Adatepe Taş Mektep (Çanakkale) kurucularındandır.

Mehmed Ali Çalışkan

1975 yılında İstanbul'da doğan Mehmed Ali Çalışkan, Hexaworks Yazılım firmasında kurucu ve şef yazılım mimarı olarak çalışmaktadır. Mehmed Ali Çalışkan, makine mühendisliği eğitimi ardından felsefe alanında yüksek lisans yapmıştır.

Mühendislik yazılımları geliştirmiş, yapay zekâ alanında çalışmalar yapmış, yazılım mimarisi, felsefe ve sanat üzerine eğitimler vermiştir.

Murat Pay

Marmara Üniversitesi Radyo TV Sinema Bölümü'nü bitirdi. Aynı üniversitenin İlahiyat Fakültesi'nde "Gölge Oyunu, Karagöz ve Sinema" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. Filmleri ve belgeselleri pek çok ulusal ve uluslararası

film festivalinde gösterildi ve ödüller aldı. Sinemayla ilgili teorik ve pratik çalışmalarına devam etmektedir.

Mustafa Özel

Ağrı'da doğdu (1956). Naci Gökçe Lisesi (1974) ve Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi (İktisat 1980) mezunu. Marmara Üniversitesi İktisat Bölümü'nde yüksek lisans (1991) ve doktora yaptı (1998). Bankacılık, dış ticaret ve sanayi sektörlerinde yönetici ve danışman olarak çalıştı. *Anlayış, Dergâh, Dîvân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi, Nihayet ve Arka Kapak* dergilerinde yazı ve çevirileri yayınlandı. İstanbul Şehir Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yaptı. Çalışmalarından bazıları şunlardır: *Piyasa Düşmanı Kapitalizm, Amerikan Yüzyılının Sonu, Birey, Burjuva ve Zengin, İstikbal Köklerdedir, Yöneticilik Dersleri, Stratejik Liderlik, Roman Diliyle Siyaset, Roman Diliyle İktisat, Roman Diliyle İş Hayatı, Yönetebilen Türkler, Romanperver İktisatçı, Roman Diliyle Emperyalizm*.

Nurullah Ardiç

Boğaziçi Üniversitesi'nden lisans (1999) ve yüksek lisans (2001), Kaliforniya Üniversitesi – Los Angeles (UCLA) Sosyoloji Bölümü'nden yüksek lisans (2005) ve doktora (2009) derecelerini almıştır. Temel ilgi alanları Tarihsel Sosyoloji, İslam ve Siyaset, Osmanlı-Türk Modernleşmesi, Sosyal Teori, Küreselleşme, Tarihsel-Mukayeseli Yöntem ve Söylem Analizi olan Ardiç'in *Islam and the Politics of Secularism* (Routledge, 2012) ve *Küyerel Dönüşümler: Küreselleşme, Zihniyet, Siyaset* (der.; Küre, 2012) isimli kitapları ve *Journal of Historical Sociology, Journal of Near Eastern Studies, Asian Journal of Social Science, Insight Turkey, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* ve *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* gibi bilimsel dergilerde yayınlanmış çalışmaları vardır.

Özgür Kolçak

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde başladığı yükseköğrenimini 2001 senesinde başarıyla bitirdi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne takdim ettiği "Osmanlılarda Bir Küçük Sanayi Örneği: Selanik Yünlü Dokumacılığı (1500- 1650)" başlıklı yüksek lisans tezi 2005'te kabul edildi. Avusturya Uluslararası Değişim Kurumu'ndan (OeAD) aldığı bursla 30 Eylül 2007-1 Şubat 2007 tarihleri arasında Viyana'da araştırmalarda bulundu. 2009 Mart-Aralık aylarında TÜBİTAK bursiyeri olarak Avusturya Devlet Arşivi ve Milli Kütüphanesi'nde "XVII. Yüzyıl Askeri Değişimi ve Osmanlılar: 1660-64 Osmanlı-Avusturya Savaşları" konulu doktora tezi üzerine çalıştı. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Doktora Programından 2012 yılında mezun olarak doktor unvanını aldı. Viyana Üniversitesi Orientalistik Enstitüsü'nde 2013'te Mart-Eylül ayları boyunca 17. Yüzyıl Osmanlı-Habsburg Diplomatik İlişkileri hakkında yürüttüğü çalışmalar TÜBİTAK tarafından desteklendi. 17. yüzyıl Osmanlı diplomasi tarihi üzerine tetkiklerini OeAD burslusu olarak Haziran- Ekim 2014 tarihlerinde Viyana'da sürdürdü. 2016 Temmuz'unda Macar Bilimler Akademisi'nin davetlisi olarak Budapeşte'de bulundu. 2018'den beri Richard Plaschka bursu kapsamında Osmanlı-Habsburg diplomatik ilişkileri üzerine araştırmalarını devam ettirmektedir. 16-17. yüzyıl Osmanlı siyasî, askerî ve diplomatik tarihi üzerine makaleler kaleme aldı. 16. yüzyıl Osmanlı askerî tarihine ilişkin kitabı *Ok, Türk ve At* 2023'te Türk Tarih Kurumu tarafından yayınlanmıştır.

Sami Erdem

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunu. Aynı üniversitede İslam Hukuku alanında yüksek lisans ve doktora yaptı. İstanbul Şehir Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nin kuruluşuna destek verdi. 1997 yılından beri Marmara Üniversitesi'nde öğretim üyesidir. Çalışmaları modern dönem İslam hukuk düşüncesi üzerine yoğunlaşıyor.

Tuba Deniz

Hayal Perdesi Sinema Dergisi'nin kurucuları arasında yer aldı, derginin yayımlandığı süre içerisinde "Vizyon" sayfalarının editörlüğünü yaptı. 2014-2021 yılları arasında BİSAV Türk Sineması Araştırmaları'nın (tsa.org.tr) web editörlüğünü üstlendi. Birçok dergi ve gazetede sinema ve fotoğraf üzerine yazıları yayımlandı. 2017 yılında, 7. Malatya Uluslararası Film Festivali'nde düzenlenen Türk Sineması'nda Yerel Kodlar başlıklı uluslararası sempozyumu koordine etti ve aynı adla yayınlanan kitabın editörlüğünü üstlendi. 2018 yılında 5. Alemlere Rahmet Uluslararası Kısa Film Festivali'nde ön jüri üyesi oldu. 21-26 Ocak 2019 tarihleri arasında, BİSAV bünyesinde Türk Sineması Araştırmaları'nın düzenlediği, Düünden Bugüne Derviş Zaim Sineması retrospektifini Barış Saydam ile birlikte koordine etti ve programın kitabı *Derviş Zaim Sinemasına Tersten Bakmak*'ı (2021) Saydam ile yayına hazırladı. 2019 senesinde, 15-19 Ekim tarihleri arasında, BİSAV bünyesinde Türk Sineması Araştırmaları'nın düzenlediği 3. Eskimeyen Film Günleri'ni koordine etti ve program kapsamında hazırlanan, İngilizce-Türkçe

SEMİNER HOCALARI

yayınlanan kitabın editörlüğünü üstlendi. 2020 ve 2021 yıllarında 5. ve 6. Kıssadan Hisse Kısa Film Festivali'nin danışma kurulunda yer aldı. 2022-2023 yıllarında Ar-tizan Sanat'ta etkinlik koordinatörü olarak çalıştı. TRT 2'de yayınlanan Yönetmen Sineması programının ko-nuşmacıları arasında yer almaktadır.

Yunus Emre Erdölen

2020 yılında Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu, ardından Fulbright bursiyeri olarak New York Üniversitesi'nde Uluslararası Hu-kuk alanında yüksek lisansını tamamladı. Erdölen şu anda Galatasaray Üni-versitesi Hukuk Fakültesi'nde Anayasa Hukuku ana-bilim dalında araştırma görevlisi olarak çalışıyor ve Kamu Hukuku Yüksek Lisans programında "geçiş dö-nemi adaleti" alanında yüksek lisans tezi yazıyor. Geç-mişte siyasal iletişim danışmanlığı ve dış haberler ala-nında çalışan Erdölen, *Serbestiyet*'te küresel gelişme-ler hakkında haftalık yazılar kaleme alıyor.

Yücel Bulut

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyesidir. Or-yantalizm, Türk sosyoloji tarihi, Türk mo-dernleşmesi, kültürel incelemeler baş-lıca çalışma alanlarıdır. Çalışmalarından bazıları: *Oryantalizmin Kısa Tarihi* (Küre Yayınları), *Türk Sosyolojisinin Kısa Tarihi* (Alfa Yayınları).

Zahide Nihan Doğan

Erken dönem sinema yayıncılığı üzerine yazdığı teziyle yüksek lisansını tamamladıktan sonra, Galatasaray Üniversitesi'nde yakın dönem Türk Sineması'nı sosyopolitik söylem bağlamında araştırdığı tezle 2023 yılında doktora derecesini almıştır. Sinema incelemeleri üzerine üniversitede verdiği derslerin yanında uluslararası akademik araştırma projelerinde çalışmalarına devam etmekte, diğer taraftan çeşitli platformlarda film eleştirileri yayınlamaktadır.

Zahide Tuba Kor

Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde lisansını (2003) ve Türkiye-Suriye ilişkileri üzerine yazdığı teziyle yüksek lisansını (2007) tamamladı. *Anlayış* dergisinde yazar ve editör (2004-2010), BİSAV Küresel Araştırmalar Merkezinde koordinatör yardımcısı (2010-2014) olarak çalıştı. Yabancı basından ve düşünce kuruluşlarından Türkiye, Ortadoğu ve dünya siyasetiyle ilgili tercümeler yaptı (2015-2021). Halen çeşitli STK'larda Ortadoğu'yla ilgili seminerler veriyor, okuma grupları düzenliyor.

Araştırma konuları arasında Ortadoğu, dinler ve mezhepler tarihi bulunan Kor'un yayınlanmış çok sayıda yazısı, infografiği ve tercümesi bulunuyor (<http://ortadogugunlugu.blogspot.com.tr/>). Yayınlanmış telif, tercüme veya edisyon kitapları şunlardır: *Tuz ve Taş Üstünde: Suriye'de Rejim*, *Savaş ve Göç*, *Coğrafyanın İntikamı*, *Diktatörlük ile Devrim Arasında Arap Dünyasının*

SEMİNER HOCALARI

Krizleri, Ortadoğu Konuşmaları: Bölgesel ve Küresel Perspektiften 'Arap Baharı', Siyonizm Düşünden İşgal Gerçeğine Filistin, Ortadoğu'nun Aynası Lübnan, Küresel Vicdanın Dilinden Özgürlük Filosu: Yolcularla Söyleşiler.

38.
yıl **BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

Vefa Cad. No. 41 34134 Fatih-İstanbul

Tel: 0 212 528 22 22 pbx

Fax: 0 212 513 32 20

E-posta: bilgi@bisav.org.tr

f X ıbisavorgtr ıbisavorgtv

© Bilim ve Sanat Vakfı

www.bisav.org.tr